

- ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในวรรณกรรมเรื่อง
หลวงพ่อดองวัดโบสถ์
- ผู้วิจัย : พระปลัดแดนสกล ปภาโส
- ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
- คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- : พระราชรัตนาลงกรณ์, ดร., ป.ธ.๔, พ.ม. (การศึกษา),
ค.ม. (การสอนมัธยมศึกษา), พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)
 - : ผศ.ดร. เจษฎา มุลยาพอ, พธ.บ. (ศาสนา), M.A. (Buddhist Studies),
Ph.D. (Buddhist Studies)
- วันสำเร็จการศึกษา : ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ๑) ความรู้ที่เกี่ยวกับวรรณกรรมทั่วไปและวรรณกรรมอิงหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ๒) วรรณกรรมอิงพระพุทธศาสนาเรื่องหลวงพ่อดองวัดโบสถ์ และ ๓) วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในวรรณกรรมเรื่องหลวงพ่อดองวัดโบสถ์ เป็นการวิจัยเอกสาร (Document Research) สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมหมายถึงสิ่งที่เขียนขึ้นทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด ความมุ่งหมายใด นิยายหมายถึง เรื่องเล่า หรือเรื่องอ่านเล่น นวนิยายอิงชีวิตหมายถึง นวนิยายที่กล่าวถึงเรื่องราวของตัวละครเอก ส่วนวรรณกรรมศาสนาของไทยนั้นมีปรากฏเป็นรายลักษณ์อักษรเป็นครั้งแรกยุคสุโขทัย สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช วรรณกรรมอิงพระพุทธศาสนาแบ่งออกเป็น ๒ ระยะคือก่อนรับอิทธิพลวรรณกรรมตะวันตกตั้งแต่ยุคสุโขทัยจนถึงต้นรัชกาลที่ ๔ กรุงรัตนโกสินทร์ และหลังได้รับอิทธิพลวรรณกรรมตะวันตก ตั้งแต่ต้นรัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

วรรณกรรมอิงพระพุทธศาสนาเรื่องหลวงพ่อดองวัดโบสถ์ เนื้อเรื่องเป็นเรื่องราวชีวิต ที่อยู่บนฐานตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มีการสร้างศาสนสถาน บำรุงศาสนบุคคล และสืบทอดศาสนธรรม การดำเนินเรื่องชีวิตของตัวละครที่ต้องผจญกับสุขทุกข์ มีฉากเสื่อมลาย ได้ยศเสื่อมยศ พบกับการถูกสรรเสริญการถูกนิทา ความรัก ความโลภ ความโกรธ ความหลง อันเป็นกิเลสที่เกิดขึ้นกับชีวิตใคร ๆ ก็ได้ ลึกซึ้งด้วยคติธรรมที่แนบเนียนกับเนื้อเรื่อง ล้วนเป็นกลวิธีทางวรรณศิลป์อันเป็นผลให้อ่านได้เพลิดเพลินมีความบันเทิงใจ

วรรณกรรมอิงพระพุทธศาสนาเรื่องหลวงพ่อดองวัดโบสถ์ ที่มีคุณค่าต่อบุคคล คือ วรรณกรรมให้สารประโยชน์ต่อบุคคลอันเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ชี้ให้เห็นสภาพของชีวิตมนุษย์ในสังคมให้ประสบการณ์จำลองชีวิตในแง่มุมต่าง ๆ มีส่วนให้ความสำนึกของสังคม เป็นการปลูกฝังทัศนคติต่อสังคมแก่ผู้อ่าน ส่งเสริมให้ผู้อ่านอันเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมยอมรับแนวคิดเหล่านั้น และมีมโนทัศน์ร่วมต่อสังคม คือ ศีลธรรม กรอบจารีตประเพณี และธรรมเนียมต่าง ๆ มีผลให้เกิดสติปัญญานำมาใช้ประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมนุษย์

Thesis Title : A Study of the Principle of Buddhist Teachings in the Literature Entitled Lauhg Por Wat Bot

Researcher : Phrapalad Daensakol Pabhāso

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Phra Rajaratanalongkorn, Dr., Pali IV, B.A. (Buddhist Studies), M.A. (Educational Administration), Ph.D. (Buddhist Studies)

: Asst. Prof. Dr. Jesada Munyapho, B.A. (Religion), M.A. (Buddhist Studies), Ph.D. (Buddhist Studies)

Date of Graduation : March, 21, 2017

Abstract

The purposes of this research were; (1) to study the knowledge related to general literatures and literatures related to the Buddhist teachings (2) to study the literatures related to the Buddhist teachings and (3) to analyze the principle of Buddhist teachings in the literatures entitled Loung Por Thong in Wat Bot. This research was the qualitative research as follows:

The results of research were found that the literatures mean the written documents, notwithstanding, they may not be in the completeness or any means the retold stories or reading for relaxation. The novels related to the history mean the novel saying about the actors. While the Buddhist literatures of Thais appear as the written documents in the first time in the period of Sukhothai, period of Phor Khunramkamhaeng, the Great. The Buddhist literatures can be divided in two periods, that is, before accepting the influence of literatures from the West beginning from Sukhothai to the beginning of King Rama 4, Siam Kingdom and after accepting the influence of literature from the West from the period of King Rama 5 of Siam Kingdom.

For the Buddhist literatures entitled Loung Phor Watbot, their essences are the life-stories based on the Buddhist teachings. There are a lot of the religious places, enhancing the Buddhists and inheriting the Buddhist teachings. To proceed the lives of the actors must face the happiness, dissatisfaction, to have good luck, bad luck, to have dignity or loss of dignity to have praise and gossip, love, greed, hatred and delusion that are the defilements. They may occur in anybody. They are deep with the principle of Dhamma and the essences are the literal tricks for the readers for creations.

The Buddhist literature entitled Loung Phor Thongwatbot is the value to individual, that is, the literatures gives the benefits towards individuals who are ones of the society. This indicates the condition of the life of human beings in the society and the artificial experience of life in various aspects, to provoke the consciousness of the society, to culture the attitude to the society, to enhance the readers who are the unity of the society to accept those opinions and to have the guideline of thought with the society, namely the morality, the fame of tradition and various Dhamma that results in the wisdom used for practice in daily life or to change the human beings' behaviors.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความเมตตาของพระเดชพระคุณ พระราชรัตนาลงกรณ์, ดร. ประธานที่ปรึกษา ผศ.ดร.เจษฎา มุลยาพอ และ พระครูภัทรสิริวุฒิ, ดร. อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำตรวจแก้ข้อบกพร่องต่างๆ ให้สมบูรณ์ที่สุด ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความเมตตากรุณาของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง ขออนุโมทนาและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้วิจัย ขอขอบคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจจรรูปแบบวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามรูปแบบของงานวิจัย ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุดวิทยาเขตหนองคาย ที่ได้ให้ความเอื้อเฟื้อและอำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลหนังสือ ตำรา วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยผู้วิจัย ขอขอบคุณและขออนุโมทนา

ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้ผู้วิจัยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

ท้ายที่สุด ผู้วิจัย ขอขอบคุณพระสงฆ์สามเณร และขอเจริญพรขอบคุณญาติโยมที่ให้ความอุปถัมภ์ด้วยดีเสมอมา ญาติโยมผู้อุปถัมภ์ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ พร้อมทั้งญาติโยมทุกท่านที่ไม่ได้เอ่ยนามมา ณ ที่นี้ ที่มีส่วนและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยสำเร็จลงได้ เพื่อความเจริญรุ่งเรืองและความมั่นคงขอพระพุทธศาสนาสืบต่อไป

พระปลัดแดนสกล ปภาโส/บาลา

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐

